

Par-arbejde med kilden Husmødre og Tjenestepiger (1900)

a.

Hvad har I fået at vide om, hvem der har skrevet kilden?	Tjenestepigernes blad - vi får ikke oplyst forfatteren bag
Hvad har I fået at vide om hvor kilden blev trykt?	1, juli 1900.
Vi ved at Marie Christensen var redaktør på <i>Tjenestepigernes Blad</i> . En redaktør på en avis er ansvarlig for indholdet i avisen. Hvad kan vi udlede af det?	Indholdet er højst sandsynligt farvet af Maries egne holdninger og synspunkter.
Selvom vi ikke ved præcis, hvem der har skrevet kilden, har I så en formodning om kildens <i>tendens</i> ud fra hvor den er trykt?	Den er nok farvet af marie christensens holdninger da den er fra hendes blad.

b.

Læs boksen s. 120 i bogen *Tyendet om Tjenestepigernes Blad*.

c.

Når I har læst boksen, hvad ved I så om Marie Christensens ideer omkring hvordan Tjenestepigeforeningen kunne	Oprettelse af en forening hvor pigerne kunne komme hver søndag eftermiddag til foredrag. De kunne medbringe deres
---	---

forbedre vilkårene for tjenestepiger?	håndarbejde. Pigerne kunne på den måde snakke med hinanden og blive mere oplyste om deres rettigheder.
Kommenter på den artikel, der er gengivet i boksen på s. 120 ("Frue kontra Pige"). Hvad er budskabet - og hvordan er tonen i den artikel?	Den handler om en pige som konfrontere en frue der gerne vil ansætte hende. Hun spørger hvordan fruene behandlede den tidligere pige hvilket resultere i at hun ikke får jobbet. Pigen råder sine kollegaer til at gøre det samme som hende selv, for på den måde at teste fruens virkelige intentioner.
På trods af tonen i artiklen - kunne der så være en fordel i at "få fruene med på ideen" om en fagforening for tjenestepiger?	hvis vilkårene blev bedre for pigerne ville de sikkert have en større motivation og arbejdslyst. På den måde ville det også gavne fruene. Det er en fordel da foreningen sikre at jobbet som pige i huset bliver bedre - både for pigerne men også fruene.

d. Kildekritik

1) Hvem har frembragt kilden?

For at kunne vurdere en kilde er det ofte nødvendigt at vide hvem den stammer fra.

Stil spørgsmål som:

Hvem har frembragt kilden?

Har ophavspersonen kvalifikationer der gør ham/hende til en relevant iagttager?

Er han/hun centralt placeret i forhold til det, han/hun giver en meddelelse om?

På baggrund af disse spørgsmål, hvilke andre kilder ville så være relevante at inddrage i en analyse (hvis muligt)?

Dine noter:

- 1) kilden er frembragt af tjenestepigernes blad og vi ved ikke hvem der står bag artiklen.
- 2) ja fordi det er en tjenestepiger som selv har oplevet hvad hun skriver om. det lyder meget professionelt og der er f.eks. rygdækning og gode argumenter.
- ja kildens ophavsperson er centralt placeret fordi det er en person der selv har befundet sig i lignende situationer som der er beskrevet i kilde.
- andre kilder fra samme blad, dagbogsnotater, avisartikler om samme emne, arkivmateriale, historiebogen, artikel fra husmødrenes synspunkt, interviews,

2) Hvilken slags kilde er det?

- Er det f.eks. et brev, en dagbog, et officielt dokument (eller andet)?
- Er det en primær eller en sekundær kilde? (en primær kilde er den første, der er bevaret. En sekundær kilde har sine oplysninger fra en primær eller en anden sekundær tekst).
- Er det en førstehåndskilde eller en andenhåndskilde?
- Hvad betyder det for, hvordan du kan bruge kilden? Hvis kilden f.eks. er sekundær, hvilke andre kilder ville så være relevante at inddrage i en analyse?

Dine noter:

- 1) det er en artikel fra et blad
- 2) det er en primærkilde det er den kilde som først skriver om begivenheden og der er ikke nogen andre der har skrevet den.
- 3) det er en førstehåndskilde fordi vedkommende som har skrevet den selv har oplevet tingene - øjenvitne

3) Hvornår er kilden blevet til?

Ophavstidspunktet. I historie afhænger meget af forklaringerne af, at begivenheder og tilstande placeres i kronologisk rækkefølge.

- Er teksten samtidig eller ikke-samtidig med begivenhederne? Hvad betyder ophavstidspunktet for, hvordan kilden kan bruges? Hvis kilden er nedskrevet længe efter at begivenhederne fandt sted, hvilke typer andre kilder ville så være relevante at inddrage i en analyse?

Dine noter:

- 1) den er samtidig fordi den blev skrevet lige der hvor begivenhederne fandt sted. der hvor at der begyndte at blive meget fokus på tjenestepigernes rettigheder og forhold.
- 2) Hvis kilden er nedskrevet i den tid problemerne er i er det mere troværdigt da de blev forfattet i samme tid. Omvendt kan kilder der er skrevet mange år efter måske give et helt andet indtryk. Kilderne kan bruges til at give et bedre indtryk om hvordan tingene stod til.
- 3) så skal man finde nogle kilder fra tiden som er skrevet af nogle som har oplevet det.

4) Hvorfor er kilden blevet frembragt?

Nogle tekster er skrevet med et specifikt formål for øje – det kan spænde fra primitiv propaganda til forsøg på at sætte sig selv i bedre lys. Den "dagsorden" en kilde er farvet af, kaldes kildens "tendens".

Har han/hun interesse i at farve sin meddelelse, så den får en bestemt tendens eller udtrykker en bestemt holdning?

Find ord og sætninger i kilden, der fortæller os om kildens tendens.

Dine noter:

- tjenestepigerne fremstilles som gode og ordentlige mennesker som har lov til at få lige så meget løn som andre og bedre forhold. "Masser af Tjenestepiger – gode, hæderlige Mennesker",
- "Skulde der da ikke være Anledning til at tænke lidt alvorligt – og skulde det ikke være muligt at kunne finde dog nogle af Grundene til saadanne Misforhold – og med lidt god Vilje fra alle Sider prøve paa at faa dem ændrede?" - der opfordres til at tænke. Det er tydeligt at teksten forsøger at overbevise modtageren om at der må gøres noget.
- "*Tjenestepigens Arbejde skal ikke anses for ringere end Fabrikpigens.*" - tjenestepigerne bliver sammenlignet med fabriksarbejderne for at gøre opmærksomhed at der burde være forskel af løn og forhold for fabriksarbejderne og tjenestepigerne. for at få folk til at tænke over hvorfor de egentlig behandler tjenestepigerne dårligere end andre - at det ikke giver mening.

5) Er kilden repræsentativ?

Er de oplysninger, du trækker ud af kilden repræsentative, eller der blot tale om en enlig svale?

Prøv at vurdere, om den holdning, kilden udtrykker, deles af mange (f.eks. alle kristne, alle fæstebønder, alle slaveejere - eller noget andet), eller mon det bare er en enkelt persons holdning?

Hvis kilden er repræsentativ, hvem er den så repræsentativ for?

Dine noter:

- 1) repræsentativ - taler på alle pigernes vegne
- 2) holdningen deles af mange

6) Indholdsanalyse

Kildens indhold. Altså hvad der står i kilden og hvad det betyder.

Læsning og fortolkning af en kilde afhænger af flere ting: bl.a. skal man sætte kildens indhold ind i den historiske tid, den er blevet til i; man skal altså forstå de omstændigheder, der er omkring kilden.

Oprids kort de begivenheder der er omkring kilden, og opsummer kildens hovedbudskaber.

Dine noter:

- 1)
- 2) flere rettigheder for tjenestepigerne, mindre ulighed, ligeså god løn og

forhold som fabriksarbejderne, husmødrene skulle se at der er behov for forandring

e.

Find 4 rigtig vigtige pointer i kilden - og underbyg med et godt citat fra kilden:

Pointe	Citat
tjenestepigerne står lavere end alle andre kvindelige arbejdere. pointen er at oplyse om dette og at det ikke giver nogen mening.	Statistiske Oplysninger fortæller os, at i moralsk Henseende staar Tjenestepigestanden lavere end alle vore fagorganiserede kvindelige Arbejdere.
de bedste tjenestepiger går deres vej fordi at forholdene er så dårlige - forholdene skal forbedres for at de gode tjenestepiger ikke mistes. der er bedre forhold i fabriks og industrilivet og derfor er der mange tjenestepiger som skifter til disse slags jobs.	nu i aarevis er gaaet fra det huslige Arbejde og over til Fabriks- og Industrilivet saa langt fra at have skilt de daarligste Elementer ud og ladet de bedste blive tilbage, tvertimod er gaaet den modsatte Vej.
Måden man ser pigernes arbejde på skal ændres. Det går ikke at så mange piger frygter deres stilling pga. den dårlige og nærmest slavelignende behandling. Der skal ske en ændring i måde man betrageter tejenestepigeerhvervet.	Tjenestepigens Arbejde skal ikke anses for ringere end Fabrikpigens. Hjemmene maa derfor heller ikke byde en mindre human Behandling end Fabrikerne. Og en Tjenestepiges Stilling skal da fremfor alt ikke være den mest frygtede Stilling af alle.
Det er som om folk ser helt anderledes på pigerne - som om de er undermennesker - og derfor ikke fortjener det samme som så mange andre. Det man normalt anser som	Ja, det har jo vist sig – hvor utroligt det end kan lyde – at et Punkt i Tjenestepige Foreningens Program som

Asta og Mathilde w.

retfærdigt er ikke gældende for pigerne og det skal der ændres på. De skal betragtes lige så værdige som resten af arbejderne og generelt samfundets andre borgere.

Ekstra Betaling for Natarbejde – noget, der i et hvilket som helst andet Lønforhold vil være givet som en Selvfølge – som simpel Retfærdighed – i dette Tilfælde kan fremkalde en saadan Modvilje, at Husmødre i hundredevis kan samle sig i en hemmelig Husmødreforening